

Grassroot Farming & Landscaping

Van Gras tot Kleinfruit

Ecologisch Gebruik van Reuzengrassen en Pioniersbomen

“**Grassroot Farming & Landscaping**” is geschreven vanuit een holistisch, ecologisch denkkader.

Het is een informatief boek (202 pagina's) in woord en in beeld, over polyculturen waarin meerjarige en verhoutende reuzengrassen de groene werkpaarden zijn. Geschreven vanuit de praktijk en voor de praktijk, overspant het 40 jaar ervaring in binnen- en buitenland rond het potentieel van reuzengrassen in een land(schaps)bouw context.

Een werkboek voor de praktijk, voor een wereld waarin duurzaamheid en kringlopen centraal komen te staan.

Het boek is niet alleen zeer bruikbaar en inspirerend voor de landbouwer, tuinbouwer en sierteler maar ook voor de landschapsbouwer én voor de gewone burger, die eigenaar is van een braakliggend stuk grond.

Sinds de jaren zeventig van vorige eeuw doen vele landbouwonderzoekscentra wereldwijd onderzoek op energiegewassen als mogelijke alternatief voor fossiele brandstoffen, maar ook als basisgrondstof voor de maakindustrie.

Het Miscanthus geslacht is één de vele onderzochte gewasgroepen, met als meest productieve vertegenwoordiger Miscanthus x giganteus.

Andere toepassingsmogelijkheden, zoals een geïntegreerd gebruik van dit reuzengras (Miscanthus x giganteus) als multifunctioneel en meerjarig bedrijfsgewas, bleven te weinig gedocumenteerd en worden in dit boek uitvoerig en “hands on” besproken. Dit reuzengras biedt immers zeer interessante perspectieven voor gebruik op kleinschalige, biologische/agro-ecologische land- en tuinbouwbedrijven.

Reuzengrassen zijn ware 'werkpaarden', die de agro-ecologische boer en tuinder kunnen helpen om zijn ecologische voetafdruk te verkleinen. We stellen hierbij steeds de plant centraal.

Vanuit de eigenheid van het gewas, zijn gedragingen en reacties op onze acties, denken we na over tal van andere aspecten van dit gewas. Dit alles met de bedoeling om het gebruik van reuzengrassen meer toegankelijk te maken op kleinschalige, agro-ecologische land- en tuinbouwbedrijven (permacultuur, bomenlandbouw, bostuinderij, agroforestry, stadslandbouw). Toepassingsmogelijkheden van deze imposante grassen zijn o.a.:

- groenvoedergewassen in de ecologische veeteelt (*hoofdstuk 4*)
- 'werkpaard' in polycultuursystemen met andere gewassen en dieren (*hoofdstuk 5*)
- bodemverbeteraar en koolstofvanggewas voor vermoeide bodems (*hoofdstuk 6*)
- substraat voor de teelt van paddenstoelen (*hoofdstuk 7*)
- leverancier van tal van ecosysteemdiensten (*hoofdstuk 8*)
- alternatieve vorm van landbouw (prairielandbouw) en/of complementair aan bomenlandbouw (bostuinderij) (*hoofdstuk 1*)

Er wordt nagedacht over hoe verhoutende reuzengrassen in de (sub-)tropen de voor de plaatselijke natuur destructieve, maar voor de lokale mens levensnoodzakelijke plaatselijke kap van waardevolle bomen voor brandhout, kunnen stoppen.

Snelgroeïende en verhoutende reuzengrassen kunnen zo een belangrijke bijdrage leveren aan het ontbossingsprobleem in de (sub-)tropen en zo meehelpen aan plaatselijk natuurbehoud (Prairielandbouw met reuzengrassen vs. Bomenlandbouw).

Daarom wordt er in de tekst ook regelmatig heen en weer gereisd tussen België en Zuidelijk-Afrika, waar we werkervaring opdeden met een andervergelijkbaar Afrikaans reuzengras, namelijk Napier gras (*Pennisitum purpureum*).

Door de klimaatsverandering, worden toekomstige boeren en tuinders aangespoord om creatieve en duurzame oplossingen te bedenken voor problemen waarmee de gangbare landbouw voorlopig nog niet zo goed raad mee weet. Hierdoor komt er meer draagvlak voor alternatieve denkpijlers, waar ook het reguliere landbouwwetenschappelijk onderzoek geleidelijk meer interesse voor toont. Daarom heeft de bostuinderij daadwerkelijk toekomst in een wereld van klimaat-verandering. In *hoofdstuk 9* worden de basisprincipes van een bostuinderij beschreven met o.a. ook een opsomming van de algemene en specifieke kenmerken van een kleinschalige bostuinderij.

Hoofdstuk 10 beschrijft vanuit een holistisch kader, een veertiental kleinfruitsoorten met o.a hun plantenfamilie, oorsprongsgebied, plantenlaag, beschrijving van de soort, standplaats, plantenfunctie en toepassing, voeding en gezondheid.

Hoofdstuk 11 geeft een overzichtelijke samenvatting, in tabelvorm, van de bijzonderste groeiomstandigheden van de in hoofdstuk 10 besproken kleinfruitsoorten zoals: bodemtype, bodem-pH, bodemvocht, bloei- en oogsttijd, licht en schaduwbehoeften en gewashoogte.